

Güzel Sanatlar Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleki Tercihleri ve Sanat Eğitiminin Gerekliliğine Yönelik Görüşleri

Hamid Aydemir¹, Hüseyin Ulus²

¹Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye,
huseyin.ulus@comu.edu.tr

²Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye,
hamidaydemir@gmail.com

Sorumlu Yazar: Hüseyin Ulus

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Kaynak Gösterimi: Aydemir, H., & Ulus, H. (2023). Güzel sanatlar eğitimi öğretmen adaylarının mesleki tercihleri ve sanat eğitiminin gerekliliğine yönelik görüşleri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 19(2), 428-437. <https://doi.org/10.17244/eku.1311202>

Etik Not: Bu çalışmada, araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur. Araştırma için gerekli izinler Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurul tarafından incelenmiş olup kurul araştırmayı 31.03.2023 tarihli ve "E-84026528-050.01.04-2300077048" sayılı karar ile etik yönden uygun bulmuştur.

Fine Arts Education Candidate Teachers' Occupational Preferences and Opinions on the Requirement of Art Education

Hamid Aydemir¹, Hüseyin Ulus²

¹Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye,
huseyin.ulus@comu.edu.tr

²Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye,
hamidaydemir@gmail.com

Corresponding Author: Hüseyin Ulus

Article Type: Research Article

To Cite This Article: Aydemir, H., & Ulus, H. (2023). Güzel sanatlar eğitimi öğretmen adaylarının mesleki tercihleri ve sanat eğitiminin gerekliliğine yönelik görüşleri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 19(2), 428-437. <https://doi.org/10.17244/eku.1311202>

Ethical Note: In this study, research and publication ethics were complied with. The permissions required for the research were reviewed by the Onsekiz Mart University Education Institute Ethics Committee and the committee found the research ethically appropriate with the decision (31.03.2023 and "E-84026528-050.01.04-2300077048".)

Güzel Sanatlar Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleki Tercihleri ve Sanat Eğitiminin Gerekliliğine Yönelik Görüşleri

Hamid Aydemir¹, Hüseyin Ulus²

¹ Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye,
huseyin.ulus@comu.edu.tr

² Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye,
hamidaydemir@gmail.com

Öz

Bu araştırmayla Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının mesleki tercihleri ve sanat eğitiminin gerekliliğine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'nde öğrenim gören 112 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri 3 sorudan oluşan bir görüşme formu ile yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Veriler nitel araştırma yöntemine göre analiz edilmiştir. Öğretmen adaylarının sorulara verdikleri yanıtların analizinde MAXQDA 2020 paket programından yararlanılmış, gerekçelendirilmiş yanıtların analizinde ise içerik analizi yönteminden faydalanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; öğretmen adaylarının öğrenim gördüğü anabilim dalını isteyerek tercih etme oranının %90'ın üzerinde olduğu ve tüm sınıflar içinde 4. Sınıf öğretmen adayların en düşük orana sahip olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu öğrenim gördüğü anabilim dalını isteyerek tercih etmesine karşın Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören adayların %22'si, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören adayların %41.9'u farklı bir bölümde öğrenim görmek istediğini belirtmiştir. Araştırmadan elde edilen bir diğer bulguya göre Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görenlerin %78.5'i, Resim iş eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görenin ise %91.2'sinin sanat eğitimi bir ihtiyaç olarak gördüğü gözlemlenmiştir.

Makale Bilgisi

Anahtar Kelimeler: Güzel sanatlar eğitimi öğretmenler, sanat eğitimi, resim iş eğitimi, müzik eğitimi

Makale Geçmişi:

Geliş: 7 Haziran 2023

Düzeltilme: 13 Ekim 2023

Kabul: 18 Ekim 2023

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Pre-service Teachers' Competences in Using Web 2.0 Tools: A Mixed Method Research

Abstract

The aim of this study is to examine the opinions of candidate art education teachers about their Occupational Preference and the requirement of art education. The study group of the research consists of 112 Candidate teachers studying at Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Education, Department of Arts Education in the 2022-2023 academic year. The data of the study were collected by face-to-face interview method with an interview form consisting of 3 questions. The data were analyzed according to the qualitative research method. MAXQDA 2020 program was used in the analysis of Candidate teachers' answers to the questions, and content analysis method was used in the analysis of justified answers. According to the findings obtained as a result of the research; it was seen that the rate of Candidate teachers willingly choosing the department they study is above 90% and the 4th grade Candidate teachers have the lowest rate among all grades. Although the majority of the Candidate teachers willingly preferred the department they were studying in, 22% of the Candidate teachers studying in the Department of Music Education and 41.9% of the Candidate teachers studying in the Department of Art Education stated that they wanted to study in a different department. According to another finding obtained from the research, 78.5% of the candidates studying in the Department of Music Education and 91.2% of the candidates studying in the Department of Art Education were observed to see art education as a requirement.

Article Info

Keywords: Fine arts education teachers, art education, art and craft education, music education

Article History:

Received: 7 June 2023

Revised: 13 October 2023

Accepted: 18 October 2023

Article Type: Research Article

Extended Summary

Introduction

The teaching profession is undoubtedly one of the few professional fields that requires sacrifice, common sense and equanimity. The main reason for this is based on the fact that the phenomenon of being able to raise a human requires a very special process. The place of teachers who aim to make a person useful to his family, society, country, and therefore to the world, is of undisputed importance in the educational process.

As the teaching profession plays a role in the education of people from all disciplines, it also undertakes important tasks in the development of a country, ensuring peace and social peace in society, socializing individuals, preparing for social life, imparting the culture and values of society to young generations and ensuring the education of qualified manpower. Therefore, the teaching profession continues to exist as a very special professional group. But at the current point, the fact that the teaching profession is considered a second choice also affects the quality of the education system. Based on the idea that only qualified teachers can provide a good and qualified education, it can be said that a school is only as good as the teachers in it.

Method

This research is conducted according to qualitative research methods and techniques. Qualitative research is research that examines the nature of relationships, activities, situations or materials. Through qualitative research, it is easier to find answers to questions that are difficult to express with traditional research methods. Qualitative research method provides access to in-depth information in researches dealing with psychological measurements and social events (Büyüköztürk, 2023). Content analysis method will be utilized in the justification of candidate teachers' answers to the questions. Content analysis is defined as a systematic, repeatable technique in which some words of a text are summarized into smaller content categories by coding based on certain rules (Büyüköztürk, 2023). The purpose of using the content analysis method is to reach concepts and relationships that can contribute to explaining the data and findings of the research (Karataş, 2015).

Results

Within the scope of the research, the opinions of candidate teachers who are studying in the field of fine arts education and who are planned to work as art education and music education teachers in the near future about the department they study were examined. As a result of the research, it was observed that in both music education and art education departments, the majority of the candidate teachers preferred their department willingly. Similarly, in Buyurgan's (2007) study, it was concluded that the candidate teachers studying in the fine arts education department preferred their department willingly to a great extent.

When the situation of preferring the department willingly was evaluated at the class level, it was observed that candidate teachers studying in the 4th grade had the lowest rate among all classes. More precisely, among the participants who marked the option "I chose the department willingly", with the lowest rate are in the 4th grade. Therefore, as the grade levels of fine arts education department candidate teachers increase, the level of having preferred the department willingly decreases. Our findings differ from the results of the studies conducted by Çapa and Çil (2000), Çaprive and Çelikkaleli (2008), Oral (2004) and Şen (2006).

However, the answers given to the question "Would you continue to study in the same department if you had the opportunity?" to a great extent rule out this finding. Because 41.9% of the participants in the department of art education and 22% in the department of music education stated that they would like to study in a different department. The result that can be obtained here is that there is a change in the opinions of the prospective teachers during the education process. Because the fact that 40% of the participants who willingly studied in this department with a preference of over 90% stated that they did not want to continue studying in this department with a rate of 40% in another question is seen as a data that should be considered. Based on the findings of his research, Ünsal (2018) lists the reasons for not wanting to practice the teaching profession as teacher training institutions, working conditions, economic conditions, media, society, teacher quality, administrators and education policies. In some studies, the main reason for the change in the opinions of candidate teachers studying at the faculty of education is observed as economic conditions (Aydin vd. 2006; Demir ve Arı, 2013; Gökırmak, 2006; Kavcar, 1980; Özoğlu, 2010).

Another finding obtained from the research is the answers given about whether art education is a luxury or a requirement. It was observed that 91.2% of candidate teachers studying in the department of art education and 78.5% of those studying in the department of music education saw art education as a requirement. Similar to our research findings, Yılmaz and Şahan (2016), in their study with candidate teachers studying at the faculty of education, concluded that the majority of the participants perceived art education as a requirement, not a luxury. However, another detail that should be noted in this graph is that the classes that characterize art education as a luxury are especially the 3rd and 4th

grades, and none of the participants studying in the 1st grade characterized art education as a luxury. It is understood that the view that the participants studying at the undergraduate level in the field of art education should adopt the awareness that art education is a requirement as their grade level increases is not valid in this sample. Because the students who adopt the idea that art education is a requirement are mostly concentrated in the 1st, 2nd and 3rd grades. In the findings of Yılmaz and Şahan (2016), it is observed that especially 4th grade candidate teachers stated that art and art education is a requirement. Based on the results of his research, Kutluk (2010) based on the results of his research, that art education has a very important role for candidate teachers, especially who will be a primary school teachers state that they should adopt the idea that art education is a general requirement.

Giriş

Öğretmenlik mesleği şüphesiz fedakârlık, sağduyu ve eşduyum gerektiren sayılı meslek alanlarından birisidir. Bunun temel gerekçesi, insan yetiştirebilme olgusunun çok özel bir süreç gerektirdiği gerçeğine dayandırılmaktadır. Kişiyi ailesine, toplumuna, ülkesine, dolayısıyla dünyaya faydalı hale getirmeyi amaçlayan öğretmenlerin eğitim-öğretim süreci içerisinde yeri tartışmasız bir önem arz eder.

Öğretmenlik mesleği, her disipline insanın yetiştirilmesinde rol aldığı gibi bir ülkenin kalkınması, toplumdaki huzur ve sosyal barışın sağlanması, bireylerin sosyalleşmesi, toplumsal hayata hazırlanması, toplumun kültür ve değerlerinin genç kuşaklara kazandırılması ve nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini sağlama konusunda da önemli görevler üstlenmektedir (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005). Dolayısıyla öğretmenlik mesleği çok özel bir meslek grubu olarak varlığını sürdürmektedir. Fakat bugün gelinen noktada öğretmenlik mesleğinin ikinci bir tercih olarak değerlendiriliyor oluşu eğitim-öğretim sisteminin niteliğini de etkilemektedir. İyi ve nitelikli bir eğitimi ancak nitelikli öğretmenlerin gerçekleştirebileceği düşüncesinden yola çıkarak, “Bir okul, ancak, içindeki öğretmenler kadar iyidir” denilebilir (Kavcar, 2002).

Nitelikli öğretmenlerin topluma kazandırılabilmesi, kendini yetiştirme amacı olan, donanımlı ve istikrarlı bireylerin öğretmenlik mesleğini tercih etmelerine bağlıdır. Bir diğer olumsuzluk ise bu gerekçeler ile öğretmenlik mesleğini tercih etmiş olmasına rağmen ilgili mesleğe yönelik ekonomik kaygıların ön plana çıkması nedeniyle, farklı alanlara yönelik girişimlerde bulunan öğretmen adaylarıdır. Eğitim fakültelerinde yer alan anabilim dallarının asıl amacı öğretmen yetiştirmek olmasına rağmen, okullardaki öğretim yaklaşımları, öğrencileri farklı hedeflere yönlendirmekte ve öğretmen olma hedefinden farklı noktalara taşıyabilmektedir. Bu gibi gerekçeler öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesini güçleştirmekte, bu bölümleri tercih eden öğretmen adaylarının da dört yıllık eğitim-öğretim süreci kapsamında kendilerini farklı meslek gruplarına hazırlama çabaları ile sonuçlanmaktadır. Güdek (2007) doktora çalışmasında, çalışma grubunu oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören lisans 4. Sınıf öğrencilerinin müzik öğretmenliğine yönelik tutumlarının lisans 1. Sınıf öğrencilerinin çok gerisinde olması gelinen noktaya güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntem ve tekniklerine göre tamamlanmıştır. Nitel araştırma yöntemi, ilişkilerin, etkinliklerin, durumların ya da materyallerin niteliğinin incelendiği araştırmalardır. Nitel araştırma yöntemi sayesinde geleneksel araştırma yöntemleriyle ifade edilmesi güç sorulara cevap bulmak daha kolaydır. Psikolojik ölçümlerin ve sosyal olayların ele alındığı araştırmalarda nitel araştırma yöntemi derinlemesine bilgiye ulaşmayı sağlar (Büyüköztürk, 2023). Araştırmanın verileri görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Görüşme yöntemi an az iki kişi arasında gerçekleşen kaynak kişinin ilgili konuya ilişkin görüş, düşünce, ilgi, tutum ve inançlarını belirlemek amacı ile kullanılan bir yöntemdir (Ocak, 2019). Öğretmen adaylarının sorulara verdikleri yanıtların gerekçelendirilmesinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenen bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk, 2023). İçerik analizi yöntemine başvurmanın amacı, araştırma sonucunda ulaşılan veri ve bulguları açıklamaya katkı sağlayabilecek kavram ve ilişkilere ulaşmaktır (Karataş, 2015).

Araştırmanın Etiği

Bu çalışmada, araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur. Araştırma için gerekli izinler Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurul tarafından incelenmiş olup kurul araştırmayı 31.03.2023 tarihli ve “E-84026528-050.01.04-2300077048” sayılı karar ile etik yönden uygun bulmuştur.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmayla, Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının mesleki tercihleri ve sanat eğitiminin gerekliliğine yönelik düşüncelerinin ne olduğunu tespit etmek amaçlanmıştır. Buradan hareketle güzel sanatlar eğitimi öğretmen adaylarına aşağıdaki sorular sorulmuştur:

- 1.) Bölümünüzü tercih etme durumunuzu nasıl değerlendirirsiniz?
- 2.) İmkânınız olsa aynı bölümde okumaya devam eder misiniz?
- 3.) Sanat eğitimi sizin için ihtiyaç mı yoksa lüks mü?

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören 50, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören 62 öğretmen adayı olmak üzere toplam 112 katılımcı oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde “Kolay Ulaşılabilir

Örneklem” yöntemine başvurulmuştur. Araştırmada kolay ulaşılabılır örneklem yöntemine başvurmanın temel amacı araştırmaya hız ve pratiklik kazandırmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 1999).

Tablo 1. Çalışma Grubuna İlişkin Bulgular

Sınıfı	Anabilim Dalı	
	Resim-İş Eğitimi	Müzik Eğitimi
I	11	15
II	20	16
III	25	11
IV	6	8
Toplam	62	50

Tablo 1.’de çalışma grubuna ait bilgiler yer almaktadır. Araştırma kapsamında toplamda 112 öğrenciye ulaşılmıştır. Bunların 62’si Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, 50’si Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adayıdır. Resim İş Eğitimi Anabilim Dalında I. sınıfta 11, II. sınıfta 20, III. sınıfta 25, VI. sınıfta 6 kişiye ulaşılmıştır. Müzik Eğitimi Anabilim Dalında I. Sınıfta 15, II. sınıfta 16, III. sınıfta 11 ve VI sınıfta 8 kişiye ulaşılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanmış görüşme formu aracılığıyla yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik bilgilerine ilişkin bilgiler yer alırken ikinci bölümde ise çoktan seçmeli 3 soru yer almaktadır. Her bir sorunun sonuna “çünkü” bağlacı konularak öğretmen adayların sorulara verdikleri yanıtları gerekçelendirmeleri istenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma sonunda katılımcıların çoktan seçmeli sorulara verdikleri yanıtların analizinde MAXQDA 2020 paket programından yararlanılmış, gerekçelendirilmiş yanıtların analizinde ise içerik analizi yönteminden faydalanılmıştır. İçerik analizi kapsamında ulaşılan veriler kategorilere ayrılmıştır. Kategori nitel veri analizinde çekirdek yapıyı oluşturur (Oğuz, 2019).

Geçerlilik ve Güvenirlik

Nitel çalışmalarda, nicel paradigmalarda olduğu gibi tekrarlı ölçümler yapma olanağı olmadığı için geçerlik ve güvenirlilik puanının hesaplanması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle nitel araştırmaların geçerlik ve güvenirliliğin sağlanması; toplanan verilerin ayrıntılı biçimde raporlanması ve araştırmacının elde ettiği sonuçlara nasıl ulaştığını detaylandırmasıyla sağlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Başkale de (2016) nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlilik kanıtlarının nicel yaklaşımlardan farklı olduğu, bunun araştırma sürecinin ve verilerin toplanma aşamasının tüm ayrıntıları ile belirtilerek sağlanabileceğini söylemektedir. Bu araştırma kapsamında verilerin toplanma aşamasında ilk olarak Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı’ndan gerekli izinler alınarak süreç başlatılmıştır. Gerekli izinler sonrasında Güzel Sanatlar Eğitimi bölüm başkanı ve anabilim dalı başkanları ile görüşme gerçekleştirilmiş ve veri toplamak için uygun olan gün ve saat planlanmıştır. Veri toplama aşamasında toplamda 112 öğretmen adayına ulaşılmıştır. Görüşmeler gerçekleştirilirken katılımcılara herhangi bir yönlendirme yapılmamış, süre kısıtlaması olarak ise 1 ders saati uygun görülmüştür. Katılımcılar ile yapılan yazılı görüşmeler sonucunda tüm veriler bilgisayar ortamında bir dosya haline getirilmiş ve MAXQDA 2023 paket programına girişleri yapılmıştır. Bu işlem sonucunda araştırmacılar tarafından kategoriler belirlenerek katılımcıların görüşme formlarına yazmış oldukları kavramlar ayrıntılı incelemeler sonucunda ilgili kategorilere dahil edilerek çalışmanın bulguları oluşturulmuştur.

Bulgular

Araştırma sonunda elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının sorulara verdikleri yanıtlar gerekçeleri 20 kategoriye ayrılmıştır. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dallarını tercih etme gerekçelerine ilişkin 8 kategori bulunmaktadır. Buna göre: 1) Sanatın çocukluk hayali olması. 2) Sanatın hayatında önemli yer edinmesi. 3) Sanatsal açıdan başarılı, yetenekli olması. 4) Sanatla ilgili bilgi sahibi olmak istemesi. 5) Sanatın psikolojik açıdan iyi gelmesi. 6) Sanat alanında meslek sahibi olmak istemesi. 7) Çevrenin yönlendirmesi. 8) Alternatif olarak düşünülmesi.

Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dalında öğrenim görmeye devam etmek isteyip istememe gerekçelerine ilişkin görüşleri 6 kategoriye ayrıldığı görülmüştür. Buna göre: 1) Alanı sevmesi ve alanda başarılı olması. 2) Kendini ifade edebilme aracı olarak görmesi. 3) Meslek olarak düşünülmesi. 4) Atama kriterleri ve gelecek kaygısı. 5) Bölümün zor olması. 6) Başka bölümün istenmesi.

Öğretmen adaylarının sanat eğitiminin gerekliliğine yönelik görüşlerinin gerekçeleri 6 kategoriye ayrılmıştır. Buna göre: 1) Bireyin kendini ifade edebilmesi. 2) Bireyin psikolojik açıdan rahatlaması. 3) Bireyin kültürel ihtiyacının giderilmesi. 4) İnsan ruhunu beslemesi. 5) Toplumun bilinçlenmesi. 6) Ekonomik kaygılar.

Tablo 2. Bölümünüzü Tercih Etme Durumunuzu Nasıl Değerlendirirsiniz? Sorusuna İlişkin Bulgular

Yanıtlar	Anabilim Dalı									
	Resim-İş Eğitimi					Müzik Eğitimi				
	Sınıfı					Sınıfı				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
İsteyerek tercih etme	%15,1	%23,2	%43,6	%11,8	%93,7	%31,4	%35,6	%10,8	%14,5	%92,3
İstemeyerek tercih etme		%3,5			%3,5			%3,9	%2,7	%6,6
Kararsız	%2,8				%2,8		%1,1			%1,1

Tablo 2.'de Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının “Bölümünüzü tercih etme durumunuzu nasıl değerlendirirsiniz?” sorusuna ilişkin vermiş oldukları yanıtlar yer almaktadır. Elde edilen verilerden hareketle Resim-İş Eğitimi öğretmen adaylarının %93.7’sinin bölümü “isteyerek” tercih ettiği anlaşılmıştır. Öğrenim gördüğü bölümü isteyerek tercih eden katılımcıların oranları incelendiğinde üçüncü sınıfların %43.6’sı ile ilk sırada yer alırken onları ikinci sınıfların %23.2’si, birinci sınıfların %15.1’i ve son olarak dördüncü sınıfların %11.8’i takip etmektedir. Bölümü tercih etme durumuna ilişkin %3.5’lik kısım “istemeyerek” seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bunların ikinci sınıfta öğrenim gören katılımcılar olduğu anlaşılmıştır. Son olarak %2.8’lik bölümün ise “kararsızım” seçeneğini işaretlediği anlaşılmaktadır. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarının ise %92.4’ünün bölümü “isteyerek” tercih ettiği anlaşılmıştır. Öğrenim gördüğü bölümü isteyerek tercih eden katılımcıların oranları incelendiğinde ikinci sınıflar %35.6 ile ilk sırada yer alırken onları birinci sınıfların %31.4’ü, dördüncü sınıfların %14.5’i ve son olarak üçüncü sınıfların %310.8’i takip etmektedir. Bölümü tercih etme durumuna üçüncü sınıfların %3.9’u, dördüncü sınıfların %2.7’lik kısım “istemeyerek” seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Son olarak %1,1’lik bölümün ise “kararsızım” seçeneğini işaretlediği anlaşılmaktadır. Her iki anabilim dalı incelendiğinde bölümü isteyerek tercih etme oranı Resim-İş Eğitimi’nde daha yüksek olduğu, Müzik Eğitiminde bölümü istemeyerek tercih etme oranı daha yüksek iken kararsız olma oranı Resim İş-Eğitimi’nde daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Bölümünüzü Tercih Etme Durumunuzu Nasıl Değerlendirirsiniz? Sorusuna İlişkin İçerik Analizi Sonuçları

Kategoriler	Anabilim Dalı							
	Resim-İş Eğitimi				Müzik Eğitimi			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Sanatın çocukluk hayali olması	1 Kişi	3 Kişi	2 Kişi	3 Kişi	2 Kişi	1 Kişi	1 Kişi	3 Kişi
Sanatın hayatında önemli yer edinmesi		2 Kişi	4 Kişi		5 Kişi	1 Kişi	5 Kişi	1 Kişi
Sanatsal açıdan başarılı, yetenekli olması		3 Kişi	6 Kişi		1 Kişi	1 Kişi	2 Kişi	1 Kişi
Sanatla ilgili bilgi sahibi olmak istemesi	1 Kişi	4 Kişi				2 Kişi		
Sanatın psikolojik açıdan iyi gelmesi	3 Kişi		1 Kişi				1 Kişi	1 Kişi
Sanat alanında meslek sahibi olmak istemesi	5 Kişi	7 Kişi	11 Kişi	3 Kişi	5 Kişi	10 Kişi	1 Kişi	2 Kişi
Çevrenin yönlendirmesi			1 Kişi			1 Kişi	1 Kişi	2 Kişi
Alternatif olarak düşünülmesi	1 Kişi	1 Kişi						

Tablo 3.’te Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dalını tercih etmelerindeki gerekçelere ilişkin bilgiler yer almaktadır. Buna göre: “Sanatın çocukluk hayali olması” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 9 kişi, Müzik Eğitimi 7 kişi tercih etmiştir. “Sanatın hayatında önemli yer edinmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 6 kişi, Müzik Eğitimi 12 kişi tercih etmiştir. “Sanatsal açıdan başarılı, yetenekli olması” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 9 kişi, Müzik Eğitimi 5 kişi tercih etmiştir. “Sanatla ilgili bilgi sahibi olmak istemesi” nedeniyle Resim-İş

Eğitimi 5 kişi, Müzik Eğitimi 2 kişi tercih etmiştir. “Sanatın psikolojik açıdan iyi gelmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 4 kişi, Müzik Eğitimi 2 kişi tercih etmiştir. “Sanat alanında meslek sahibi olmak istemesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 26 kişi, Müzik Eğitimi 18 kişi tercih etmiştir. “Çevrenin yönlendirmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 1 kişi, Müzik Eğitimi 4 kişi ve bölümün bir “Alternatif olarak düşünülmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 2 kişinin tercih yaptığı görülmektedir.

Tablo 4. İmkânınız Olsa Aynı Bölümde Okumaya Devam Eder Misiniz? Sorusuna İlişkin Bulgular

Yanıtlar	Anabilim Dalı									
	Resim-İş Eğitimi					Müzik Eğitimi				
	Sınıfı					Sınıfı				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
Devam ederim	%5,2	%19,2	%27,7	%5	%57,1	%24,4	%24,9	%12,9	%10,8	%73
Devam <u>etmem</u>	%7,4	%13,2	%17,5	%3,8	%41,9	%6,4	%11,2	%4,7	%0	%22,3
Kararsızım		%1			%1				%4,7	%4,7

Tablo 4.’te Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının “İmkânınız olsa aynı bölümde okumaya devam eder misiniz?” sorusuna ilişkin vermiş oldukları yanıtlar yer almaktadır. Elde edilen verilerden hareketle Resim-İş Eğitimi öğretmen adaylarının %57.1’inin öğrenim gördüğü bölüme devam etmek istediği, %41.9’u temsil eden oranın ise imkânı olması durumunda farklı bir bölümde öğrenim görmek istediğini belirtmiştir. Kararsız kalan katılımcıların oranı ise %1 olarak hesaplanmıştır. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim görmeye devam etmek istediğini beyan eden katılımcıların oranları buldukları sınıfa göre değerlendirildiğinde üçüncü sınıfların %27.7 ile ilk sırada yer aldığı, üçüncü sınıfların %19.2 ile ikinci sınıfların, %5.2 ile birinci sınıfların ve %5 ile dördüncü sınıfları takip etmektedir. Farklı bir bölüme devam etmek isteyen birinci sınıfların %7.4’ü, ikinci sınıfların %13.2’si üçüncü sınıfların %17.5’i ve dördüncü sınıfların %3.8’ini temsil etmektedir. Dolayısıyla Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim görmekten en çok memnuniyet duyan grubun üçüncü sınıfta öğrenim gören katılımcılar olduğu, imkân olması durumunda farklı bir bölüme devam etmek isteyen katılımcıların ise dördüncü sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları olduğu görülmüştür. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarının %73’ünün öğrenim gördüğü bölüme devam etmek istediği, %22’yi temsil eden oranın ise imkânı olması durumunda farklı bir bölümde öğrenim görmek istediğini belirtmiştir. Kararsız kalan katılımcıların oranı ise %4.7 olarak hesaplanmıştır. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim görmeye devam etmek istediğini beyan eden katılımcıların dağılımları öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre değerlendirildiğinde ikinci sınıfların %24.9’u ile ilk sırada yer aldığı, ikinci sırada %24.4’ü ile birinci sınıflar, %12.9’u ile üçüncü sınıflar ve %10.8’i ile dördüncü sınıflar takip etmektedir. Farklı bir bölüme devam etmek isteyen birinci sınıflar %6.4’ü, ikinci sınıflar %11.2’si ve üçüncü sınıflar %4.7’si olduğu görülmüştür. Dolayısıyla Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim görmekten en çok memnuniyet duyan grubun ikinci sınıfta öğrenim gören katılımcılar olduğu, imkân olması durumunda farklı bir bölüme devam etmek isteyen katılımcıların ise yoğun olarak ikinci sınıflar olduğu görülmüştür. Her iki anabilim dalı incelendiğinde; öğrenim gördüğü bölümde devam etmek isteme oranı Müzik Eğitimi’nde daha yüksek olduğu, farklı bir bölüme geçmek isteme oranının Resim-İş Eğitimi’nde daha yüksek olduğu ve kararsız olma oranının ise Müzik Eğitimi’nde daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 5. İmkânınız Olsa Aynı Bölümde Okumaya Devam Eder Misiniz? Sorusuna İlişkin İçerik Analizi Sonuçları

Kategoriler	Resim-İş Eğitimi				Müzik Eğitimi			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Alanı sevmesi ve alanda başarılı olması	4 Kişi	7 Kişi	6 Kişi		8 Kişi	7 Kişi	7 Kişi	7 Kişi
Kendini ifade edebilme aracı olarak görmesi			1 Kişi		2 Kişi			
Meslek olarak düşünülmesi	2 Kişi	7 Kişi	9 Kişi	5 Kişi	3 Kişi	7 Kişi	1 Kişi	1 Kişi
Atama kriterleri ve gelecek kaygısı			3 Kişi			1 Kişi	2 Kişi	1 Kişi
Bölümün zor olması			1 Kişi		1 Kişi			
Başka bölümün istenmesi	4 Kişi	6 Kişi	5 Kişi	1 Kişi	1 Kişi	1 Kişi	1 Kişi	

Tablo 5.’te Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dalında devam edip etmemelerine yönelik tercihlerine ilişkin gerekçelere yer verilmiştir. Buna göre: “Alanı sevmesi ve alanda başarılı olması” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 17 kişi, Müzik Eğitimi 29 kişi devam etmek istemektedir. “Kendini ifade edebilme

aracı olarak görmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 1 kişi, Müzik Eğitimi 2 kişi devam etmek istemektedir. “Meslek olarak düşünülmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 23 kişi, Müzik Eğitimi 12 kişi devam etmek istemektedir. Buna karşın “Atama kriterleri ve gelecek kaygısı” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 3 kişi, Müzik Eğitimi 4 kişi, “Bölümün zor olması” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 1 kişi, Müzik Eğitimi 1 kişi, “Başka bölümün istenmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 16 kişi, Müzik Eğitimi 3 kişi, öğrenim gördüğü anabilim dalını bırakıp başka bir bölüme geçmek istediği görülmektedir.

Tablo 6. Sanat Eğitimi Sizin İçin İhtiyaç Mı Yoksa Lüks Mü? Sorusuna İlişkin Bulgular

Yanıtlar	Anabilim Dalı									
	Resim-İş Eğitimi					Müzik Eğitimi				
	Sınıfı					Sınıfı				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
İhtiyaçtır	%16,1	%32,8	%36,3	%6,1	%91,3	%34,1	%31,8	%7,6	%5	%78,5
Lüktür	%0	%2,7	%6	%0	%8,7	%0	%0	%9,4	%12,1	%21,5

Tablo 6.’da Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının “Sanat eğitimi sizin için ihtiyaç mı yoksa lüks mü?” sorusuna yönelik verdiği yanıtlar yer almaktadır. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğretmen adaylarının %91.2’si sanat eğitiminin bir ihtiyaç olduğu, %8.7’si ise sanat eğitiminin ihtiyaç değil bir lüks olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların sanat eğitiminin gerekliliğini değerlendirme biçimleri sınıf düzeylerine göre incelendiğinde, üçüncü sınıfların %36.3’ü, ikinci sınıfların %32.8’i ve birinci sınıfların %16.1’i sanat eğitiminin bir ihtiyaç olarak gördüklerini belirtmiştir. Sanat eğitiminin ihtiyaçtan ziyade bir lüks olduğunu belirten katılımcılar ise üçüncü sınıfların %6’sı ve ikinci sınıfların %2.7’si olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgulardan hareketle Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören katılımcıların büyük bölümünün sanat eğitiminin bir ihtiyaç olarak algıladıkları anlaşılmıştır. Müzik Eğitimi öğretmen adaylarının ise %78.5’i sanat eğitiminin bir ihtiyaç olduğu, %21.5’i ise bu eğitimin ihtiyaç değil bir lüks olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların sanat eğitiminin gerekliliğini değerlendirme biçimleri sınıf düzeylerine göre incelendiğinde, birinci sınıfların %34.1’i, ikinci sınıfların %31.8’i, üçüncü sınıfların ise %7.6’sı ihtiyaç olarak gördüklerini belirtmiştir. Sanat eğitiminin ihtiyaçtan ziyade bir lüks olduğunu belirten dördüncü sınıfların %12.1’i ve üçüncü sınıfların %9.4’ü olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgulardan hareketle Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören katılımcıların büyük çoğunluğunun sanat eğitiminin bir ihtiyaç olarak algıladıkları anlaşılmıştır. Her iki anabilim dalı incelendiğinde; sanat eğitiminin ihtiyaç olarak görme oranı Resim-İş Eğitimi’nde Müzik Eğitimi’ne göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 7. Sanat Eğitimi Sizin İçin İhtiyaç Mı Yoksa Lüks Mü? Sorusuna İlişkin İçerik Analizi Sonuçları

Kategoriler	Resim-İş Eğitimi				Müzik Eğitimi			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Bireyin kendini ifade edebilmesi	2 Kişi	7 Kişi	3 Kişi	4 Kişi	3 Kişi	5 Kişi	1 Kişi	3 Kişi
Bireyin psikolojik açıdan rahatlaması	5 Kişi	4 Kişi	2 Kişi		2 Kişi	1 Kişi	1 Kişi	1 Kişi
Bireyin kültürel ihtiyacının giderilmesi	1 Kişi		4 Kişi	1 Kişi	2 Kişi	1 Kişi	2 Kişi	
İnsan ruhunu beslemesi	1 Kişi	3 Kişi	3 Kişi	1 Kişi	4 Kişi	5 Kişi	1 Kişi	
Toplumun bilinçlenmesi	2 Kişi	5 Kişi	11 Kişi		3 Kişi	3 Kişi	2 Kişi	1 Kişi
Ekonomik kaygılar		1 Kişi	2 Kişi			1 Kişi	4 Kişi	4 Kişi

Tablo 7.’de Güzel Sanatlar Eğitimi öğretmen adaylarının sanat eğitiminin ihtiyaç mı? Yoksa lüks mü? Sorusuna yönelik tercihlerine ilişkin gerekçelere yer verilmiştir. Buna göre: “Bireyin kendini ifade edebilmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 16 kişi, Müzik Eğitimi 12 kişi, “Bireyin psikolojik açıdan rahatlaması” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 11 kişi, Müzik Eğitimi 5 kişi sanat eğitiminin ihtiyaç olduğunu düşünmektedir. “Bireyin kültürel ihtiyacının giderilmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 6 kişi, Müzik Eğitimi 5 kişi, “İnsan ruhunu beslemesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 8 kişi, Müzik Eğitimi 10 kişi, “Toplumun bilinçlenmesi” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 18 kişi, Müzik Eğitimi 9 kişi sanat eğitiminin ihtiyaç olduğunu düşünmektedir. Buna karşın “Ekonomik kaygılar” nedeniyle Resim-İş Eğitimi 3 kişi, Müzik Eğitimi 9 kişi sanat eğitiminin lüks olduğunu düşünmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Araştırma kapsamında güzel sanatlar eğitimi alanında öğrenim gören ve yakın gelecekte görsel sanatlar ve müzik öğretmeni olarak görev alacak öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüm hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda, hem müzik hem de resim iş eğitimi anabilim dalında, bölümünü isteyerek tercih eden öğrencilerin çoğunlukta olduğu gözlenmiştir. Benzer biçimde Buyurgan'ın (2007) araştırmasında da güzel sanatlar eğitimi bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının, okudukları bölümü büyük oranda isteyerek tercih ettiklerine yönelik bulgular elde edilmiştir. Güzel sanatlar öğretmeni adaylarının okudukları bölümü isteyerek tercih etme durumu sınıf düzeyinde değerlendirildiğinde 4. Sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının tüm sınıflar içerisinde en az orana sahip olduğu gözlenmiştir. Daha açık biçimde; "bölümü isteyerek tercih ettim" seçeneğini işaretleyen katılımcılar arasında en az orana sahip kişiler 4. sınıfta yer almaktadır. Dolayısıyla güzel sanatlar eğitimi bölümü öğrencilerinin sınıf düzeyleri arttıkça bölümü isteyerek tercih etmiş olma düzeyleri azalmaktadır. Elde ettiğimiz bulgular Çapa ve Çil (2000), Çaprive ve Çelikkaleli (2008), Oral (2004) ve Şen (2006) tarafından yapılan araştırmaların sonuçları ile farklılık gösterdiği gözlenmiştir.

Ancak öğretmen adaylarına yöneltilen; "İmkânınız olsa aynı bölümde okumaya devam eder misiniz?" sorusuna verilen cevaplar bu bulguyu büyük oranda ekarte etmektedir. Çünkü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören katılımcıların %41.9'u Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nın ise %22'si farklı bir bölümde öğrenim görmek istediğini belirtmiştir. Buradan elde edilebilecek sonuç öğrenim sürecinde öğretmen adaylarının fikirlerinde değişiklik olduğu yönündedir. Çünkü %90'ın üzerinde bir tercih ile isteyerek bu bölümde öğrenim gören katılımcılar bir diğer soruya %40'lık oran ile bu bölümde öğrenim görmeye devam etmek istemediğini belirtmiş olması, üzerinde düşünülmesi gereken bir veri olarak görülmektedir. Ünsal (2018) yapmış olduğu araştırmanın bulgularına dayalı olarak öğretmenlik mesleğini icra etmek istememe durumunu; öğretmen yetiştiren kurumlar, çalışma koşulları, ekonomik koşullar, medya, toplum, öğretmen niteliği, yöneticiler ve eğitim politikaları şeklinde sıralamaktadır. Bazı araştırmalarda ise eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının fikirlerinin değişmesinin en temel gerekçesi ekonomik şartlar olarak gözlenmektedir (Aydın vd. 2006; Demir ve Arı, 2013; Gökırmak, 2006; Kavcar, 1980; Özoğlu, 2010).

Araştırmadan elde edilen bir diğer bulgu sanat eğitiminin lüks mü yoksa ihtiyaç mı olduğuna yönelik verilen yanıtlardır. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının %91.2'lik bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görenlerin ise %78.5'inin sanat eğitimi bir ihtiyaç olarak gördüklerini beyan etmişlerdir. Araştırma bulgularımıza benzer olarak Yılmaz ve Şahan da (2016) eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmalarında, katılımcıların büyük çoğunluğunun sanat eğitimi lüks değil ihtiyaç olarak algıladıkları sonucuna ulaşmışlardır. Ancak bu grafikte dikkat edilmesi gereken bir diğer ayrıntı, sanat eğitimi lüks olarak nitelendiren kademelerin bilhassa 3 ve 4. sınıflar olduğu, 1. Sınıfta öğrenim gören hiçbir katılımcının sanat eğitimi lüks olarak nitelendirmediğidir. Sanat eğitimi alanında lisans düzeyinde öğrenim gören katılımcıların sınıf düzeyleri arttıkça sanat eğitiminin ihtiyaç olduğu bilincini benimsemesi gerektiği görüşünün, bu örnekte geçerli olmadığı anlaşılmıştır. Çünkü sanat eğitiminin ihtiyaç olduğu fikrini benimseyen öğrenciler en çok 1., 2. ve 3. Sınıfta yoğunlaşmaktadır. Yılmaz ve Şahan'ın (2016) bulgularında ise özellikle 4. Sınıf öğrencilerinin sanat ve sanat eğitiminin ihtiyaç olduğunu belirttiği gözlenmektedir. Kutluk (2010) yaptığı araştırmanın sonuçlarına dayanarak, öğretmen adayları için sanat eğitiminin çok önemli bir görev üstlendiğini, özellikle sınıf öğretmeni adaylarının sanat eğitiminin genel bir ihtiyaç olduğu fikrini benimsemeleri gerektiğini belirtmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sunmuşlardır.

Destek ve Teşekkür

Yazarlar çalışma için herhangi bir finansal destek almamışlardır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çalışmada herhangi bir çıkar çatışmasının bulunmadığını beyan etmişlerdir.

Kaynakça / References

- Baskan, P. D. G. A. , Aydın, P. D. A. & Madden, Ö. T. (2006). Türkiye'deki Öğretmen Yetiştirme Sistemine Karşılaştırmalı Bir Bakış. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15(1), 35-42. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/cusosbil/issue/4373/59853>
- Başkale, H. (2016). Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğünün Belirlenmesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 9(1), 23-28. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/753041>

- Buyurgan, S. (2007). Eğitim Fakültelerinin Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Aldıkları Eğitim-Öğretime Yönelik Görüş ve Beklentileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(4), 657-677. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26114/275125>
- Büyüköztürk, Ş. (2023). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri (43. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çapa, Y. ve Çil, N. (2000). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 69–73.
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt: 9 Sayı: 15 Bahar s:33–53
- Demir, M. K. & Arı, E. (2013). Öğretmen Sorunları-Çanakkale İli Örneği-. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 32 (1), Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/omuefd/issue/20246/214791>
- Gökırmak, A. (2006). Öğretmen statüleri üzerine bir araştırma. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Güdek, B. (2007). Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının öğrenciye ait farklı değişkenler açısından incelenmesi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi Cilt 1, Sayı 1*, 62-80.
- Kavcar, C. (1980). Nitelikli Öğretmen Sorunu. *Eğitim ve Bilim*, 5(28).
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet Döneminde Dal Öğretmeni Yetiştirme. *Ankara University Journal Of Faculty Of Educational Sciences (JFES)*, 35 (1), 1-14. Doi: 10.1501/egifak_0000000058.
- Kutluk, Ö. (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlköğretim Müzik Eğitimi Hakkındaki Görüşleri ve Müzik Dersi Verme Konusunda Kendilerine Güvenleri. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29.
- Çelikten, M., Şanal, M. Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 19, 207-237
- Ocak, G. (2019). *Bilimsel Araştırmalarda Kullanılan Veri Toplama Yolları*, İçinde (218-268) *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, (ed, Gürbüz Ocak) Ankara: Pegem Akademi.
- Oğuz, A. (2019). *Okuyucuyla Paylaşma: Bilimsel Araştırma Raporunun Hazırlanması*, İçinde (322-351) *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, (ed, Gürbüz Ocak) Ankara: Pegem Akademi.
- Oral, B. (2004). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 88-98.
- Özoğlu, Murat. (2010). “Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Sorunları”, SETA-Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı Yayınları. Sayı 17, <http://www.setav.org/Ups/dosya/20275.pdf> Erişim tarihi: 13.12.2010.
- Şen, B. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Tutumları İle Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri Arasındaki İlişki. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Ünsal, S. (2018). Türkiye’de Öğretmenlik Mesleğinin Statüsüne İlişkin Bir Pareto Analizi. *Sakarya University Journal of Education*,8(2), 111-130.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yılmaz, O. ve Şahan, G. (2016). Öğretmen Adaylarının Sanat Eğitimi İhtiyacına Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 717-729.